

ΣΑΠΗΛΟguide

Συστήματα Αυτομάτου Ελέγχου 2

Σημείωση: Οι απαντήσεις μπορεί να μην είναι 100% σωστές

- Nontas

Γενικά είναι σωστό να ελέγχουμε αν το σύστημα είναι ελέγχιμο πριν επιλέξουμε κάποιον ελεγκτή, ακόμα και αν δεν το ζητάει στην εκφώνηση. Σε μερικά ερωτήματα το έχω παραλέιψει, αλλά στις εξετάσεις να το κάνετε.

Λύσεις Φεβρ. 2024

a). Ανοιχτός βρόχος: $u=0$

• Λύνουμε το $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1^4 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 = 0 \end{cases}$

Μοναδικό σημείο ισορροπίας το $(0,0)$

b). Εστω $V(x) = \frac{1}{2}x_1^2 + \frac{1}{2}x_2^2$, τότε

$$\dot{V}(x) = x_1 \dot{x}_1 + x_2 \dot{x}_2 = x_1 x_2 + x_2(-x_2^3 + x_1^4) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \dot{V}(x) = x_1 x_2 - x_2^4 + x_1^4 x_2 = x_2(x_1 + x_1^4) - x_2^4 = x_2(x_1 + x_1^4 - x_2^3) \quad \text{για πολύ μικρά } x_1, x_2$$

Οι όροι x_1^4 και $-x_2^3$ είναι πολύ μικροί, σούτε $\dot{V}(x) = x_1 x_2$, η οποία παιρνεί και θετικό και αρν. πρόσημο.

Όποτε ίσως το σύστημα να είναι ασταθές κατά στο 0

• Θα δοκιμάσουμε και με γραμμικούς γύρω από το 0.

$$z = x - x^* = x \quad \text{και} \quad \dot{z} = Az \quad \text{όπου} \quad A = \frac{\partial F}{\partial x} \Big|_{x=0} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 4x_1^3 & -3x_2^2 \end{bmatrix} \Big|_{x=0} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$\Delta_{1,2,3} \quad \dot{z} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} z \quad \text{ή} \quad \dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} x \Leftrightarrow \begin{cases} x_1' = x_2 \\ x_2' = 0 \end{cases}$

Παρατηρούμε ότι $x_2' = 0$, οπότε $x_2 = \text{const} = x_2(0) \neq 0$ (δινεται)

και $x_1' = x_2 = x_2(0) \neq 0$ με $x_1(0) \neq 0$

To x_1 συνεχώς αυξάνεται ή μειώνεται με σαθερό ρυθμό, δεν είναι φραγμένο

Aπό το 0 είναι ασταθές σημείο ισορροπίας

c). Εστω $u = -x_1^4 + x_2^3 - k_1 x_1 - k_2 x_2$, τότε $\dot{x}_1 = x_2$ $\dot{x}_2 = -k_1 x_1 - k_2 x_2$ ή $\dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -k_1 & -k_2 \end{bmatrix} x$

• Βρίσκουμε 1διοτιμές: $|sI - A| = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} s & -1 \\ k_1 & s+k_2 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow s^2 + k_2 s + k_1 = 0$

Για ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές θέλουμε $k_2 > 0$ και $k_1 > 0$ $\left(\begin{array}{l} \text{συνελεστές X.Π. ορόσημοι} \\ \text{(Θ. Routh-Hurwitz)} \end{array} \right)$

Εναλλακτικά

• $V(x) = \frac{1}{2}x_1^2 + \frac{1}{2}x_2^2$, $\dot{V}(x) = x_1 \dot{x}_1 + x_2 \dot{x}_2 = x_1 x_2 - x_2^4 + x_2 x_1^4 + x_2 u$

Av ενδέξουμε $u = -x_1^4 - x_1$, τότε $\dot{V}(x) = -x_2^4$ αρνητικά γριορισμένη

με Θ. LaSalle καταλήγουμε σε ολική ασυμπτωτική ευσταθεία (δες άλλες ασκήσεις παρακάτω)

d). Εστω $u = -x_1^4 + x_2^3$, τότε $\dot{x}_1 = x_2$ $\dot{x}_2 = 0$ $\rightarrow$ Γραμμικό σύστημα

e). Εχουμε $\dot{x}_1 = x_2$ όπου $v = -k_1 x_1 - k_2 x_2$, οπότε $\dot{x}_1 = x_2$ $\dot{x}_2 = -k_1 x_1 - k_2 x_2$ ή $\dot{x} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -k_1 & -k_2 \end{bmatrix} x$

• Βρίσκουμε 1διοτιμές: $|sI - A| = 0 \Leftrightarrow \begin{vmatrix} s & -1 \\ k_1 & s+k_2 \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow s^2 + k_2 s + k_1 = 0$

Θέλουμε να έρθει ση μορφή $(s+1)(s+2) = s^2 + 3s + 2$, οπότε $k_2 = 3$ και $k_1 = 2$

Θέμα 1 Δίνεται το σύστημα:

$$\dot{x}_1 = x_2, \quad x_1(0) \neq 0$$

$$\dot{x}_2 = -x_2^3 + x_1^4 + u, \quad x_2(0) \neq 0.$$

Ta $x_1 \in \mathbb{R}, x_2 \in \mathbb{R}$ είναι οι μεταβλητές κατάστασης, $u \in \mathbb{R}$ η είσοδος ελέγχου.

α) (1 μονάδα) Να βρεθούν τα σημεία ισορροπίας του συστήματος ανοιχτού βρόχου.

β) (2 μονάδες) Να μελετηθεί η ευστάθεια των σημείων ισορροπίας του ερωτήματος (α).

γ) (3 μονάδες) Να σχεδιαστεί ελεγκτής που να καθιστά το $(0,0)$ ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές σημείο ισορροπίας του συστήματος κλειστού βρόχου.

δ) (2 μονάδες) Να σχεδιαστεί ελεγκτής ώστε το σύστημα κλειστού βρόχου που προκύπτει να είναι είναι γραμμικό.

ε) (2 μονάδες) Να σχεδιαστεί ελεγκτής για το γραμμικό σύστημα του ερωτήματος (δ), που να μεταφέρει τις ιδιοτιμές του συστήματος κλειστού βρόχου στις θέσεις -1 και -2.

Λύσεις Σεντ. 2023

α) Επιλεγούμε $u = \frac{\alpha \sin x_2 - bx_1^2 + v}{c}$ όπου v αλλοίες εξεγκενής

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -\alpha \sin x_2 + bx_1^2 + c \cdot \frac{\alpha \sin x_2 - bx_1^2 + v}{c} \Leftrightarrow \dot{x}_2 = v \end{cases}$$

Όποιες εξουμε $\ddot{x}_1 = \dot{x}_2 = v$, δηλαδή είναι της μορφής $\ddot{q} = v$

Θέμα 1 (6 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:

$$\begin{aligned} \dot{x}_1 &= x_2, \quad x_1(0) \neq 0 \\ \dot{x}_2 &= -\alpha \sin x_2 + bx_1^2 + cu + d(t), \quad x_2(0) \neq 0 \end{aligned}$$

όπου τα α, b, c είναι γνωστές σταθερές παράμετροι διάφορες του μηδενός. Τα $x_1 \in \mathbb{R}, x_2 \in \mathbb{R}$ είναι οι μεταβλητές κατάστασης, $u \in \mathbb{R}$ η είσοδος ελέγχου και $y = x_1$ η έξοδος. Με $d \in \mathbb{R}$ συμβολίζουμε την είσοδο των εξωτερικών διαταραχών και υποθέτουμε ότι $d(t) = \bar{d}$, $\forall t \geq 0$. Θεωρούμε ότι η $\bar{d}$ είναι άγνωστη σταθερά.

α) (2 μονάδες) Να σχεδιαστεί ελεγκτής ανάδρασης καταστάσεων που να αναγκάζει το δοθέν σύστημα, απουσία διαταραχών, να συμπεριφέρεται όπως το γραμμικό χρονικά αμετάβλητο σύστημα

$$\ddot{q} = v.$$

β) (1 μονάδα) Παρουσία εξωτερικών διαταραχών, να μελετηθεί ως προς την ευστάθεια το σύστημα ανοιχτού βρόχου που προκύπτει από το ερώτημα (α).

γ) (3 μονάδες) Παρουσία εξωτερικών διαταραχών, να επιλεγεί η είσοδος ελέγχου v του γραμμικοποιημένου συστήματος του ερωτήματος (α) έτσι ώστε η έξοδος του συστήματος να συγκλίνει ασυμπτωτικά στη σταθερή επιθυμητή είσοδο r .

β) Έχουμε $\dot{x}_1 = v + d$ $\xrightarrow[\text{βροχος } (v=0)]{\text{ανοιχτός}} \ddot{x}_1 = d \Leftrightarrow L\{\ddot{x}_1\} = L\{d\} \Leftrightarrow s^2 X_1(s) - s x_1(0) - x_1'(0) = \frac{d}{s}$
 $\Leftrightarrow s^2 X_1(s) - s x_1(0) - x_2(0) = \frac{d}{s} \Leftrightarrow X_1(s) = \frac{d}{s^3} + \frac{x_1(0)}{s^2} + \frac{x_2(0)}{s} \Leftrightarrow x_1(t) = \frac{d}{2} t^2 + x_1(0) + x_2(0)t$

και $x_2(t) = x_1(t) = \frac{d}{2} t^2 + x_2(0)$ Έχουμε τις παρακατώ περιντώσεις:

• $d \neq 0$: Για $t \rightarrow \infty$ έχουμε $x_1(t) \rightarrow \infty$ και $x_2(t) \rightarrow \infty$

• $d = 0$: Για $t \rightarrow \infty$ έχουμε $x_1(t) = x_2(0)t + x_1(0) \rightarrow \infty$ και $x_2(t) = x_2(0)$

και ορις 2 περιντώσεις
έχουμε αστάθεια,
άρα σύστημα ασταθείς

γ). Αρχικά θα εξετάσουμε αν το σύστημα είναι ελεγκτικό $\begin{pmatrix} \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= v + d \\ \dot{z} &= y - r = x_1 - r \end{pmatrix} \xrightarrow[\text{δυναμική}]{\text{για}} \text{ανάδραση}$

$$M = [B \ AB \ A^2 B] \text{ όπου } B = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, AB = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, A^2 B = A \cdot AB = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

οπότε $M = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ και $\det(M) = -1 \neq 0 \rightarrow$ σύστημα ελεγκτικό

• Θα πονθετήσουμε ελεγκτή δυναμικής ανάδρασης καταστάσεων, οπότε $v = -k_1 x_1 - k_2 x_2 - k_i z$

έχουμε $\dot{x}_1 = x_2$
 $\dot{x}_2 = -k_1 x_1 - k_2 x_2 - k_i z + d$ $\Leftrightarrow \begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \\ \dot{z} \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ -k_1 & -k_2 & -k_i \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}}_{\tilde{A}} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ z \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix} r + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} d$

• Θέλουμε οι ιδιοτήτες του $\tilde{A}$ να βρίσκονται σε αριστερό ημιεύλεδο, οπότε:

$$\det(sI - \tilde{A}) = \begin{vmatrix} s & -1 & 0 \\ k_1 & s+k_2 & k_i \\ -1 & 0 & s \end{vmatrix} = s \begin{vmatrix} s+k_2 & k_i \\ 0 & s \end{vmatrix} - (-1) \begin{vmatrix} k_1 & k_i \\ -1 & s \end{vmatrix} = s^3 + k_2 s^2 + k_1 s + k_i$$

Για λόγους αντισητας θα θεωρήσουμε πως όλες οι ιδιοτήτες είναι ίσες με $-\lambda$, $\lambda > 0$
 οπότε το ενθυμητό X.P. είναι το $(s+\lambda)^3$ ή $s^3 + 3\lambda s^2 + 3\lambda^2 s + \lambda^3$

Οπότε $k_2 = 3\lambda$ και $k_1 = 3\lambda^2$ και $k_i = \lambda^3$

$$\alpha) \cdot \text{Έχουμε } B = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \text{ και } AB = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\text{οπότε } M = \begin{bmatrix} B & AB \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \text{ και } \det(M) = -1 \neq 0$$

Άρα είναι σλέγξιμο

$$\beta) \dot{x}_1 = x_2$$

$$\dot{x}_2 = -x_1 - \sin x_2$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ -x_1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 = 0 \end{cases} \quad \text{Άρα μοναδικό σημείο ισορροπίας το } (0,0)$$

$$\gamma) \cdot \text{Έστω } V(x) = \frac{1}{2} x_1^2 + \frac{1}{2} x_2^2, \text{ οπότε } \dot{V}(x) = x_1 \dot{x}_1 + x_2 \dot{x}_2 = x_1 x_2 + x_2 (-x_1 - \sin x_2)$$

$$\Leftrightarrow \dot{V}(x) = -x_2 \sin x_2, \text{ ενείδή } x_2 \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right) \text{ τότε } \dot{V}(x) \leq 0 \quad \forall x_2 \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$$

• Ενείδή $V(x)$ θετικά οριουμένη και $\dot{V}(x)$ αρνητικά γηιορισμένη, τότε το $(0,0)$
είναι ευσταθές σημείο ισορροπίας (σύμφωνα με το Θ. Lyapunov)

$$\cdot \text{Ορίζουμε το σύνολο } S = \left\{ \underbrace{x \in \mathbb{R}}_{x_1 \in \mathbb{R}, x_2 \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)} : \dot{V} = 0 \right\} = \left\{ x \in \mathbb{R} : x_2 = 0 \right\}$$

$$\text{Και για } x_2 = 0 \text{ το σύστημα γίνεται } \begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \rightarrow \text{μηδενίζεται στη σημείο } (b, 0) \\ \dot{x}_2 = -x_1 \rightarrow " " " " (0, 0) \end{cases}$$

$$b \neq 0$$

• Άν $(x_1, x_2) = (b, 0)$, τότε $x_2 \neq 0$ και αρά $x_2 \neq 0 \rightarrow$ βγήκαμε από το S

• Άν $(x_1, x_2) = (0, 0)$, τότε $\dot{x}_2 = 0$ και αρά $x_2 = 0 \rightarrow$ παραμένουμε στο S

Άρα σύμφωνα με το Θ. LaSalle το μεγαλύτερο αψεψήλητο υποσύνολο του S
είναι το $(0,0)$ αρά το $(0,0)$ είναι ασυμπτωτικά ευσταθές S.I. (στο Ω)

Θέμα 2 (4 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:

$$\dot{x}_1 = x_2$$

$$\dot{x}_2 = -x_1 + u$$

όπου $x_1 \in \mathbb{R}, x_2 \in \left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$ είναι οι μεταβλητές κατάστασης και $u \in \mathbb{R}$ η είσοδος ελέγχου.

α) (1 μονάδα) Είναι το σύστημα ελέγχιμο;

β) (1 μονάδα) Κλείνουμε το βρόχο με τη βοήθεια του ελεγκτή

$$u = -\sin x_2.$$

Να βρεθούν τα σημεία ισορροπίας του συστήματος κλειστού βρόχου

γ) (2 μονάδες) Να μελετηθεί η ευστάθεια των σημείων ισορροπίας του συστήματος κλειστού βρόχου.

Άσεις Ιουνίου 2023

A) $\dot{x}_1 = x_2$
 $\dot{x}_2 = x_1 \sin x_2 + x_2$

Λύνουμε το σύστημα $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = 0 \end{cases}$

$\Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ \dot{x}_2 = x_1 \cdot 0 + 0 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 \in \mathbb{R} \end{cases}$ Σημεία ισορ.: $(a, 0)$
 $a \in \mathbb{R}$

ΔΕΙ Είναι απομονωμένα αφού δεν υπάρχει κύκλος με κέντρο το $(a, 0)$ $\forall a \in \mathbb{R}$ και ακριβά μη ηδευτική που να μην περιέχει άλλα σημεία ισορροπίας.

Θέμα 1 (5 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:

$$\begin{aligned} \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= x_1 \sin x_2 + x_2 + u \end{aligned} \quad (1.1)$$

A) (1 μονάδα). Να βρεθούν τα σημεία ισορροπίας του συστήματος ανοιχτού βράχου. Είναι απομονωμένα;

B) (2 μονάδες). Να μελετηστεί αν το σύστημα (1.1) μπορεί να γραμμικοποιηθεί μέσω ανάδρασης κι αν ναι να σχεδιαστεί ελεγκτής γραμμικοποίησης που να μετατρέπει το σύστημα κλειστού βράχου σε ελέγχιμο γραμμικό και χρονικά αμετάβλητο σύστημα.

Γ) (3 μονάδες). Να σχεδιαστεί ελεγκτής που να επιβάλλει στο γραμμικό σύστημα του ερωτήματος (B) συντελεστή απόσβεσης 1.5 και φυσική συχνότητα 2 rad/s.

B) • Για $u = -x_1 \sin x_2 + v$ μπορούμε να γραμμικοποιήσουμε το σύστημα, οπότε
 $x_1 = x_2$
 $x_2 = x_2 + v$

• $B = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ και $AB = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$, οπότε $M = \begin{bmatrix} B & AB \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ και $\det(M) = -1 \neq 0$
σύστημα ελέγχιμο

• Έχουμε σταθερούς λίγκες A και B , αρα το σύστημα είναι γραμμικό χρονικά αμετάβλητο.

Γ) • Για να ελέγχουμε στις 1διοτιμές, επιλέγουμε $v = -k_1 x_1 - k_2 x_2$ ελεγκτή, οπότε:

$$\begin{aligned} \dot{x}_1 &= x_2 \\ \dot{x}_2 &= -k_1 x_1 + (1 - k_2) x_2 \end{aligned} \Leftrightarrow \dot{x} = \underbrace{\begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -k_1 & 1 - k_2 \end{bmatrix}}_{\tilde{A}} x \quad \text{με } \det(SI - \tilde{A}) = \begin{vmatrix} s & 1 \\ -k_1 & s - 1 + k_2 \end{vmatrix} =$$

$$= s(s - 1 + k_2) + k_1 = s^2 + (k_2 - 1)s + k_1 \text{ ο πολυώνυμο.}$$

$$\text{Συγκρινούμε με τη μορφή } s^2 + 2J\omega_n s + \omega_n^2 \xrightarrow[\omega_n = 2r/s]{J = 1, S} s^2 + 6s + 4$$

$$\text{Αρα θέλουμε } k_2 - 1 = 6 \Leftrightarrow k_2 = 7 \quad \text{και} \quad k_1 = 4$$

A) • Εστω $\dot{x}_1 = x$ και $\dot{x}_2 = \dot{x}$, τότε
 $\ddot{x}_1 = \dot{\dot{x}} = 2$ και $\ddot{x}_2 = \ddot{\dot{x}} = -2x_2^3 - 3x_1$ δηλ.

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -3x_1 - 2x_2^3 \end{cases}$$

B) • $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ -3x_1 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 = 0 \end{cases}$

Μοναδικό σημείο 1σοφ. $\Rightarrow (0, 0)$

Γ) • Εστω $V(x) = \frac{1}{2}x_1^2 + \frac{1}{2}x_2^2$, τότε $\dot{V}(x) = x_1\dot{x}_1 + x_2\dot{x}_2 = x_1x_2 + x_2(-3x_1 - 2x_2^3) \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow \dot{V}(x) = x_1x_2 - 3x_1x_2 - 2x_2^3 \Leftrightarrow \dot{V}(x) = -2x_2^3 - 2x_1x_2 \rightarrow$ δεν μπορούμε να εξάγουμε συμπέρασμα για ευστάθεια
 Θέλουμε να $\Rightarrow$ διώξουμε

• Ξαναενιάζουμε $V(x) = \frac{3}{2}x_1^2 + \frac{1}{2}x_2^2$, τότε:

$$\dot{V}(x) = 3x_1\dot{x}_1 + x_2\dot{x}_2 = 3x_1x_2 + x_2(-3x_1 - 2x_2^3) = 3x_1x_2 - 3x_1x_2 - 2x_2^4 \Leftrightarrow \dot{V}(x) = -2x_2^4$$

• Η $V(x)$ είναι θετικά ορισμένη και η $\dot{V}(x)$ αρνητικά ημιορισμένη, άρα $\Rightarrow (0, 0)$ είναι ολικά ευστάθεις σημείο 1σορροπίας (Θ. Lyapunov)

• Θεωρούμε το σύνοδο $S = \{x \in \mathbb{R}^2 : \dot{V} = 0\} = \{x \in \mathbb{R}^2 : x_2 = 0\}$

οπότε το σύστημα γίνεται $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = -3x_1 \end{cases}$
 $b \neq 0$

• Για $(x_1, x_2) = (b, 0)$ έχουμε $\dot{x}_2 \neq 0$ και άρα $x_2 \neq 0 \rightarrow$ Βγήκαμε από το S

• Για $(x_1, x_2) = (0, 0)$ έχουμε $\dot{x}_2 = 0$ και άρα $x_2 = 0 \rightarrow$ Παραμένουμε στο S

Αρα σύμφωνα με το Θ. LaSalle το μεγαλύτερο αψεζάβηστο υλοσύνοδο του S
 είναι το $(0, 0)$ άρα το $(0, 0)$ είναι ολικά ασυμπτωτικά ευστάθεις Σ.Ι.

Θέμα 2 (3 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:

$$\ddot{x} + 2\dot{x}^3 + 3x = 0.$$

A) (1 μονάδα). Να επιλεγούν οι μεταβλητές κατάστασης και να γραφούν οι εξισώσεις κατάστασης.

B) (0.5 μονάδες). Να δείξετε ότι το σύστημα έχει μοναδικό σημείο ισορροπίας.

Γ) (1.5 μονάδες). Να δείξετε ότι το σημείο ισορροπίας είναι ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές.

• Αφού ο πίνακας A είναι πίνακας Hurwitz
 (αντα σχετικά με αρν. πρόγρ. μέρος)
 τότε υπάρχει πίνακας P συμμετρικός, θετ. ορισμένος
 z.w. $\underline{-Q_A = A^T P + PA}$ για κάνοιον Q_A
 πίνακα συμμετρικό, θετικά ορισμένο.

$$\begin{aligned} \bullet & \text{Έσω } \underline{V(x) = x^T Px}, \text{ τότε } \dot{V}(x) = \dot{x}^T P x + x^T P \dot{x} = (\tilde{A}x)^T P x + x^T P \tilde{A}x = \\ & = x^T \tilde{A}^T P x + x^T P \tilde{A} x = x^T (\tilde{A}^T P + P \tilde{A}) x = x^T (A^T P + B^T P + P A + P B) x = \\ & = x^T (A^T P + P A) x + x^T (B^T P + P B) x \leq -\lambda_{\min}(Q_A) \|x\|^2 + \underbrace{\|B^T P + P B\| \cdot \|x\|^2}_{\leq \|B^T P\| + \|P B\|} \Leftrightarrow \\ & \Leftrightarrow \dot{V}(x) \leq -\lambda_{\min}(Q_A) \|x\|^2 + 2\|B\| \cdot \|P\| \cdot \|x\|^2 \\ \bullet & \text{Θέλουμε } \dot{V}(x) \text{ αρνητικά ορισμένη, δηλ. } (-\lambda_{\min}(Q_A) + 2\|B\| \cdot \|P\|) \cdot \|x\|^2 < 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}^n \\ \Leftrightarrow & \lambda_{\min}(Q_A) > 2\|B\| \cdot \|P\| \Leftrightarrow \boxed{\|B\| < \frac{\lambda_{\min}(Q_A)}{2\|P\|}} \end{aligned}$$

Θέμα 3 (2 μονάδες). Έστω το γραμμικό χρονικά αμετάβλητο σύστημα:
 $\dot{x} = (A+B)x, \quad x \in \mathbb{R}^n$
 όπου A είναι πίνακας Hurwitz και B ένας οποιοσδήποτε σταθερός πίνακας. Αν $B=0$ τότε προφανώς
 το σύστημα που προκύπτει είναι ασυμπτωτικά ευσταθές. Έστω τώρα $B \neq 0$. Να βρεθεί ένα άνω γράγμα
 στη νόρμα $\|B\|$ του πίνακα B ώστε το μηδέν να παραμένει ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές σημείο
 ισιορροπίας.

Αφού $V(x)$ θετικά ορισμένη και
 $\dot{V}(x)$ αρν. ορισμένη για $\|B\| < \frac{\lambda_{\min}(Q_A)}{2\|P\|}$, τότε
 $(0,0)$ ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές σημ. Ισορ.

Λύσεις Ιουνίου 2022

- A) Ενδιέχουμε
- $\dot{u} = -k_1 x_1 - k_2 x_2 - k_i \cdot z$ οπότε
  - $\dot{z} = y - r = x_2 - r$

$$\begin{bmatrix} \dot{x} \\ \dot{z} \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} -\alpha_1 - k_1 & -\alpha_2 - k_2 & -k_i \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}}_{\tilde{A}} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -1 \end{bmatrix} r$$

$$\cdot \det(sI - \tilde{A}) = \begin{vmatrix} s + \alpha_1 + k_1 & \alpha_2 + k_2 & k_i \\ -1 & s & 0 \\ 0 & -1 & s \end{vmatrix} =$$

$$= (s + \alpha_1 + k_1) \begin{vmatrix} s & 0 \\ -1 & s \end{vmatrix} - (-1) \begin{vmatrix} \alpha_2 + k_2 & k_i \\ -1 & s \end{vmatrix} + 0 = (s + \alpha_1 + k_1) s^2 + s(\alpha_2 + k_2) + k_i = s^3 + (\alpha_1 + k_1)s^2 + (\alpha_2 + k_2)s + k_i(1)$$

. 3 ιδιοτιμές με ριζή $-\lambda \rightarrow$ X.Π. της μορφής $(s + \lambda)^3 = s^3 + 3\lambda s^2 + 3\lambda^2 s + \lambda^3$

Οπότε $\alpha_1 + k_1 = 3\lambda$

$$\alpha_2 + k_2 = 3\lambda^2 \iff \begin{cases} k_1 = 3\lambda - \alpha_1 \\ k_2 = 3\lambda^2 - \alpha_2 \\ k_i = \lambda^3 \end{cases}$$

$$\boxed{\begin{aligned} k_1 &= 3\lambda - \alpha_1 \\ k_2 &= 3\lambda^2 - \alpha_2 \\ k_i &= \lambda^3 \end{aligned}}$$

B) · Το $k_1 = 3\lambda - \alpha_1$ θα γίνει $k_1 = 3\lambda - \bar{\alpha}_1$ αφού γνωρίζουμε μόνο το $\bar{\alpha}_1$

· Ανò την (1) αντικαθιστούμε za k_1, k_2 και k_i και έχουμε X.Π. $s^3 + (\bar{\alpha}_1 + \delta + 3\lambda - \bar{\alpha}_1)s^2 + (\alpha_2 + 3\lambda^2 - \alpha_2)s + \lambda^3 = s^3 + (3\lambda + \delta)s^2 + 3\lambda^2 s + \lambda^3$ και θα πρέπει οι ιδιοτιμές να εξακολουθούν να βρίσκονται αριστερά, ώστε να είναι ασυρητωσικά ευσαθής και άρα να σείνουμε στο σημείο τισσονίας ($y \rightarrow r$)

· Εφαρμόζουμε το κριτήριο Routh-Hurwitz:

s^3	1	$3\lambda^2$	0
s^2	$3\lambda + \delta$	λ^3	0
s^1	$3\lambda^2 - \frac{\lambda^3}{3\lambda + \delta}$	0	
s^0	λ^3		

$$\begin{aligned} \cdot \frac{(3\lambda + \delta)3\lambda^2 - \lambda^3}{3\lambda + \delta} &= 3\lambda^2 - \frac{\lambda^3}{3\lambda + \delta} \\ \cdot \frac{\left(3\lambda^2 - \frac{\lambda^3}{3\lambda + \delta}\right)\lambda^3 - 0}{3\lambda^2 - \frac{\lambda^3}{3\lambda + \delta}} &= \lambda^3 \end{aligned}$$

Πρέπει όλα θετικά
(να μην έχουμε εναλλαγές προσήμων)

$$\text{Άρα } 3\lambda + \delta > 0 \Leftrightarrow \underline{\delta > -3\lambda}$$

$$\text{Οπότε } \boxed{\delta > -\frac{8}{3}\lambda}$$

Θέμα 1 (5 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:

$$\begin{aligned} \dot{x} &= \begin{bmatrix} -\alpha_1 & -\alpha_2 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} x + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} u \\ y &= \begin{bmatrix} 0 & 1 \end{bmatrix} x \end{aligned}$$

όπου α_1, α_2 κάποιες σταθερές παράμετροι, $u \in \mathbb{R}$ η είσοδος ελέγχου, $y \in \mathbb{R}$ η έξοδος και $x \in \mathbb{R}^2$ το διάνυσμα των μεταβλητών κατάστασης.

A) (2.5 μονάδες) Έστω $r \in \mathbb{R}$ μια σταθερή είσοδος αναφοράς. Να σχεδιαστεί, συναρτήσει των α_1, α_2 , ελεγκτής δυναμικής ανάδρασης καταστάσεων, που να εγγυάται ότι $y \rightarrow r$ ασυμπτωτικά, και ότι το σύστημα κλειστού βρόχου που προκύπτει να εμφανίζει μια ιδιοτιμή κατάλληλης πολλαπλότητας στη θέση $-\lambda$ με $\lambda > 0$.

B) (2.5 μονάδες) Να θεωρήσετε τώρα πως η παράμετρος α_1 δεν είναι πλήρως γνωστή. Έστω ότι η πραγματική τιμή της είναι $\bar{\alpha}_1 + \delta$, με το $\bar{\alpha}_1$ γνωστό και το δ μια άγνωστη σταθερά. Ποια η περιοχή τιμών της παραμετρικής ασάφειας δ για την οποία ο ελεγκτής που σχεδιάστηκε στο ερώτημα (a) εξακολουθεί να εγγυάται ότι $y \rightarrow r$ ασυμπτωτικά;

Λύσεις Ιουνίου 2022

$$A) \text{ Αναρριχε το } \begin{cases} \dot{y}=0 \\ \dot{\kappa}=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} f(y)-\kappa y=0 \\ \gamma y^2=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} f(0)=0 \\ y=0 \end{cases} \Leftrightarrow y=0$$

$$\text{αφού } |f(y)| \leq \lambda |y| \xrightarrow{y=0} |f(0)| \leq 0 \Leftrightarrow f(0)=0$$

$$\text{Άρα τα σημεία ισορροπίας είναι τα } (y, \kappa) = (0, c) \quad c \in \mathbb{R}$$

Δεν είναι απομονωμένα (δες εξήγηση σε προηγούμενη λίστα)

↓ Ενδεικτική λύση (η θανάτους να έχει λαθάκια)

$$B) \cdot \text{Θεωρούμε } V = \frac{1}{2} y^2 + \frac{1}{2\gamma} (\kappa - c)^2, \text{ οπότε}$$

$$\dot{V} = y \dot{y} + \frac{1}{\gamma} (\kappa - c) \cdot \dot{\kappa} = y(f(y) - \kappa y) + \frac{1}{\gamma} (\kappa - c) \cdot \gamma y^2$$

$$= y f(y) - \kappa y^2 + \kappa y^2 - c y^2 \Leftrightarrow \dot{V} = y f(y) - c y^2 \text{ όμως } |f(y)| \leq \lambda |y|, \text{ δηλαδή } y f(y) \leq \lambda y^2$$

$$\text{και άρα } \dot{V} \leq \lambda y^2 - c y^2 \Leftrightarrow \dot{V} \leq y^2 (\lambda - c) \quad \text{έχουμε } \dot{V} \leq 0 \text{ για } c > \lambda$$

• Η V είναι θετικά ορισμένη και η $\dot{V}$ αρνητικά ημιορισμένη, οπότε θεωρούμε το σύνολο $S = \{y, u \in \mathbb{R} : \dot{V} = 0\} = \{y, u \in \mathbb{R} : y = 0\}$

• Για $y=0$ το σύστημα γίνεται $\begin{cases} \dot{y}=0 \\ \dot{\kappa}=0 \end{cases}$, για $(y, \kappa) = (0, a)$ παραμένουμε μέσα στο S .

Άρα το μεγιστο δυνατό αμετάβλητο σύνολο του S είναι το $\{(y, \kappa) = (0, a) \text{ όπου } a \in \mathbb{R}\}$
και τοτε το σύστημα θα συγκλίνει ασυμπτωτικά στο σημείο $(0, a)$. Δηλαδή για ασυμπτωτική εύσταθεια ανατίθεμε $c > \lambda$ (αφού θελουμε $c > \lambda$ με το c να είναι η συνιστώσα του κ , και έχουμε $c > 0$)

C) · Εχουμε $\ddot{y} = f(y) + u$ όπου $f(y)$ γνωστή, οπότε επιλέγουμε $u = -f(y) + V$ (ελεγκτικός γραμμικοποιησης)

και για να έχουμε εκθετική σύγκλιση με ρυθμό $\rho > 0$ επιλέγουμε $V = -\rho y$, οπότε

$$\ddot{y} = -\rho y \Leftrightarrow sY - y(0) = -\rho Y \Leftrightarrow Y(s + \rho) = y(0) \Leftrightarrow Y = \frac{y(0)}{s + \rho} \Leftrightarrow y(t) = e^{-\rho t} \cdot y(0)$$

Θέμα 2 (5 μονάδες). Έστω το σύστημα:

$$\dot{y} = f(\dot{y}) + u, y(0) = y_0, y, u \in \mathbb{R}.$$

Με u συμβολίζεται η είσοδος ελέγχου. Η μη-γραμμική συνάρτηση f έχει άγνωστο τύπο και είναι ολικά συνεχής κατά Lipchitz, ικανοποιεί δηλαδή τη σχέση $|f(y)| \leq \lambda |y|, \forall y \in \mathbb{R}$ και $\lambda > 0$ μια άγνωστη σταθερά. Κλείνουμε το βρόχο με τον ελεγκτή:

$$u = -\kappa y$$

$$\dot{\kappa} = \gamma y^2, \kappa(0) = \kappa_0 \geq 0,$$

με $\gamma > 0$ μια σταθερά.

A) (1.5 μονάδες) Να βρεθούν τα σημεία ισορροπίας του συστήματος κλειστού βρόχου. Είναι απομονωμένα;

B) (2.5 μονάδες) Να γίνει η μελέτη ευστάθειας του συστήματος κλειστού βρόχου.

C) (1 μονάδα) Αν η f είναι γνωστή μη-γραμμική συνάρτηση, να σχεδιάσετε ελεγκτή (διαφορετικό του ερωτήματος (B)), που να εγγυάται την εκθετική σύγκλιση του y στο μηδέν, με ρυθμό σύγκλισης $\rho > 0$.

Λύσεις φεβρ. 2022

• Θέτουμε $x_1 = y$ και $x_2 = \dot{y}$, οπότε

$$\dot{x}_1 = \ddot{y} = x_2 \quad \text{και} \quad \dot{x}_2 = \ddot{\dot{y}} = -y - \dot{y}^3 = -x_1 - x_2^3 \quad \text{δηλ.}$$

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -x_1 - x_2^3 \end{cases} \quad \text{και} \quad \begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 = 0 \end{cases} \rightarrow (0,0) \text{ σημείο ταπετζίας}$$

$$\cdot Εσώ \quad V(x) = \frac{1}{2}x_1^2 + \frac{1}{2}x_2^2, \quad \text{οπότε} \quad \dot{V}(x) = x_1 \dot{x}_1 + x_2 \dot{x}_2 = x_1 \cdot x_2 + x_2(-x_1 - x_2^3) = -x_2^4 \leq 0$$

Αφού $V(x)$ θεωρήθηκε ορισμένη και $\dot{V}(x)$ αριθμητική, τότε $(0,0)$ είναι ολικά ευσταθές σημείο ταπετζίας.

$$\cdot Θέωρουμε το σύνολο $S = \{x \in \mathbb{R}^2 : \dot{V} = 0\} = \{x \in \mathbb{R}^2 : x_2 = 0\}$$$

$$\text{οπότε } S \text{ σύστημα γίνεται} \quad \begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = -x_1 \end{cases}$$

$b \neq 0$
 $\cdot Γ_1(a(x_1, x_2)) = (b, 0)$ έχουμε $\dot{x}_2 \neq 0$ και αρά $x_2 \neq 0 \rightarrow$ Βγήκαμε από το S

$\cdot Γ_1(a(x_1, x_2)) = (0, 0)$ έχουμε $\dot{x}_2 = 0$ και αρά $x_2 = 0 \rightarrow$ Παραμένουμε στο S

Αρα σύμφωνα με τη Θ. LaSalle το μεγαλύτερο αριθμό της υποσύνολο του S είναι το $(0,0)$ αρά το $(0,0)$ είναι ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές Σ.Ι.

Οίμα 3 (3 μονάδες). Δίνεται το ούτημα:

$$\ddot{y} + \dot{y}^3 + y = 0.$$

Να δείξετε ότι το μηδέν είναι ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές.

a) • Εστω $x_1 = y$ και $x_2 = \dot{y}$, οπότε

$$\dot{x}_1 = \dot{y} = x_2 \quad \text{και} \quad \dot{x}_2 = \ddot{y} = x_1 + (1+x_2^2)u - (x_1^2 + x_2^2 - 1)x_2$$

$$\delta\eta \downarrow \begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -x_1^2 x_2 - x_2^3 + x_2 + x_1 + (1+x_2^2)u \end{cases}$$

και εξισώση εξόδου $y = x_1$

Θέμα 2 (7 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:

$$\ddot{y} + (y^2 + \dot{y}^2 - 1)\dot{y} - y - (1 + \dot{y}^2)u = 0,$$

δημο $u \in \mathbb{R}$ η είσοδος ελέγχου και $y \in \mathbb{R}$ η έξοδος.

α) (1 μονάδα). Να επιλεγούν μεταβλητές κατάστασης και να γραφούν οι εξισώσεις κατάστασης και εξόδου.

β) (3 μονάδες). Με τη βοήθεια ανάδρασης να μετατραπεί σε ελέγχιμο γραμμικό σύστημα που στον ανοιχτό βρόχο να εμφανίζει συντελεστή απόσβεσης 1 και φυσική συχνότητα 1 rad/s.

γ) (3 μονάδες). Για το γραμμικό σύστημα του ερωτήματος β), να σχεδιαστεί γραμμική ανάδραση εξόδου, χωρίς τη χρήση παρατηρητών, ώστε το σύστημα κλειστού βρόχου που προκύπτει να είναι ασυμπτωτικά ευσταθές.

β) • Επιλέγουμε $u = \frac{x_1^2 x_2 + x_2^3 + v}{1 + x_2^2}$, οπότε

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = x_1 + x_2 + v \end{cases} \quad \text{όπου } A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \quad \text{και} \quad AB = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

όποια $M = [B \ AB] = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix}$ με $\det(M) = -1 \neq 0 \rightarrow$ σύστημα ελέγχιμο.

• Οριζόμενε $v = -k_1 x_1 - k_2 x_2 + p$ όπου p άλλος ελεγκτής. Έχουμε ανοιχτό βρόχο $\rightarrow p = 0$

$$\text{οπότε} \begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = (1-k_1)x_1 + (1-k_2)x_2 \end{cases}$$

$$\mu \epsilon \det(sI - A) = \begin{vmatrix} s & -1 \\ k_1 - 1 & s + k_2 - 1 \end{vmatrix} = s(s + k_2 - 1) + k_1 - 1 =$$

$$= s^2 + (k_2 - 1)s + k_1 - 1, \quad \text{το συγκρινούμε με τη μορφή } s^2 + 2\int \omega_n s + \omega_n^2 \frac{\int = 1}{\omega_n = \int r/s} s^2 + 2s + 1$$

$$\text{οπότε} \quad k_2 - 1 = 2 \Leftrightarrow \boxed{k_2 = 3} \quad \text{και} \quad k_1 - 1 = 1 \Leftrightarrow \boxed{k_1 = 2}$$

γ) • Εχουμε

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = -x_1 - 2x_2 + p \end{cases}$$

$$\text{επιλέγουμε } p = -k y = -k x_1, \quad \text{οπότε}$$

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = (-k - 1)x_1 - 2x_2 \end{cases}$$

$$\mu \epsilon \det(sI - A) = \begin{vmatrix} s & -1 \\ k+1 & s+2 \end{vmatrix} = s(s+2) + k+1 = s^2 + 2s + k+1$$

Σύμφωνα με κριτήριο Routh, για ασυμπτωτική ευστάθεια θέλουμε $k+1 > 0 \Leftrightarrow k > -1$

Λύσεις Σεντ. 2021

α). Εχουμε $\begin{cases} \dot{x}_1 = x_2 \\ \dot{x}_2 = x_1 \end{cases}$ και $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 = 0 \end{cases}$ Άρα $(0,0)$ ειναι Σ.Ι.

$\cdot \det(sI - A) = \begin{vmatrix} s & -1 \\ -1 & s \end{vmatrix} = s^2 - 1 = (s-1)(s+1)$

Ιδιοτιμές -1 και $+1$ $\rightarrow$ αφού έχουμε θετική ιδιοτιμή, τότε το $(0,0)$ είναι ασαθές Σ.Ι.

β). $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x_2 = 0 \\ x_1 - \text{sat}(2x_1) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \text{sat}(2x_1) = x_1 \quad (\perp)$

$\cdot \text{Av } 2x_1 \geq 1 \Leftrightarrow x_1 \geq \frac{1}{2}, \text{ τότε } (\perp) \Leftrightarrow \underline{1 = x_1} \quad (\delta \varepsilon \kappa \tau \circ)$

$\cdot \text{Av } -1 \leq 2x_1 \leq 1 \Leftrightarrow -\frac{1}{2} \leq x_1 \leq \frac{1}{2}, \text{ τότε } (\perp) \Leftrightarrow 2x_1 = x_1 \Leftrightarrow \underline{x_1 = 0} \quad (\delta \varepsilon \kappa \tau \circ)$

$\cdot \text{Av } 2x_1 \leq -1 \Leftrightarrow x_1 \leq -\frac{1}{2}, \text{ τότε } (\perp) \Leftrightarrow \underline{-1 = x_1} \quad (\delta \varepsilon \kappa \tau \circ)$

$u = -\text{sat}(2x_1 + x_2)$

όπου

$$\text{sat}(y) = \begin{cases} 1, & \alpha v y \geq 1 \\ y, & \alpha v -1 < y < 1 \\ -1, & \alpha v y \leq -1 \end{cases}$$

με τη βοήθεια του οποίου κλείνει ο βρόχος.

α) (1 μονάδα) Να δείξετε ότι το $(0,0)$ είναι ασταθές σημείο ισορροπίας για το σύστημα ανοιχτού βρόχου.

β) (1 μονάδα) Να βρεθούν τα σημεία ισορροπίας του συστήματος κλειστού βρόχου.

γ) (3 μονάδες) Να δείξετε ότι το $(0,0)$ είναι τοπικά ασυμπτωτικά ευσταθές σημείο ισορροπίας.

Άρα Σ.Ι. είναι τα $(1,0), (0,0)$ και $(-1,0)$

γ). Εστω $V(x) = \frac{1}{2}x_1^2 + \frac{1}{2}x_2^2$, οπότε $\dot{V}(x) = x_1 \dot{x}_1 + x_2 \dot{x}_2 = x_1 x_2 + x_2 (x_1 + u)$

$\Leftrightarrow \dot{V}(x) = x_1 x_2 + x_1 x_2 - 2x_1 x_2 - x_2^2 \Leftrightarrow \dot{V}(x) = -x_2^2 \leq 0$

όπου κοντά στο $(0,0)$
έχουμε $u = -\text{sat}(2x_1 + x_2)$
 $= -(2x_1 + x_2) = -2x_1 - x_2$

• Αφού V θετικά οριομένη και $\dot{V}$ αρνητικά γμιορισμένη κοντά στο $(0,0)$, τότε το $(0,0)$ είναι τοπικά ευσταθές Σ.Ι.

• Θεωρούμε το σύνολο $S = \{x \in \mathbb{R}^2 : \dot{V} = 0\} = \{x \in \mathbb{R}^2 : x_2 = 0\}$

οπότε το σύστημα γίνεται $\begin{cases} \dot{x}_1 = 0 \\ \dot{x}_2 = x_1 - \text{sat}(2x_1) \end{cases}$

- Για $(x_1, x_2) = (b, 0)$ έχουμε $\dot{x}_2 \neq 0$ και αρα $x_2 \neq 0 \rightarrow$ Βγήκαμε από το S
- Για $(x_1, x_2) = (0, 0)$ έχουμε $\dot{x}_2 = 0$ και αρα $x_2 = 0 \rightarrow$ Παραρένουμε στο S

Άρα σύμφωνα με το Θ. LaSalle το μεγαλύτερο αμετάβλητο υλοσύνολο του S είναι το $(0,0)$ αρα το $(0,0)$ είναι τοπικά ασυμπτωτικά ευσταθές Σ.Ι.

$\cdot \det(SI - A) = \begin{vmatrix} S & -1 \\ \frac{1}{2} & S + \frac{3}{2} \end{vmatrix} = S(S + \frac{3}{2}) + \frac{1}{2} = S^2 + \frac{3}{2}S + \frac{1}{2}$
 $= (S+0,5)(S+1) \rightarrow \text{διοτι } \begin{cases} \lambda = -0,5 \\ \lambda = -1 \end{cases} \text{ ο } A \text{ είναι} \\ \text{nivakas Hurwitz}$
 $\cdot \text{Αρα } \underline{\text{υπάρχει nivakas P συμετρ. θεσ. ορισμένος}} \\ \text{z.w. } -Q = A^T P + PA \text{ για κάποιουν συμετρ. θεσ. ορ.} \\ \text{nivaka Q}$

$\cdot \text{Επει } V(x) = x^T P x, \text{ οπότε } \dot{V}(x) = \dot{x}^T P x + x^T P \dot{x} = (Ax + \varphi(x))^T P x + x^T P (Ax + \varphi(x)) =$
 $\Leftrightarrow \dot{V}(x) = (x^T A^T + \varphi^T(x)) P x + x^T P (Ax + \varphi(x)) = x^T (A^T P x + P A) x + \varphi^T(x) P x + x^T P \varphi(x) =$
 $\Leftrightarrow \dot{V}(x) \leq -\lambda_{\min}(Q) \cdot \|x\|^2 + \|\varphi^T(x)\| \cdot \|P\| \cdot \|x\| + \|x^T\| \cdot \|P\| \cdot \|\varphi(x)\| \Leftrightarrow \dot{V}(x) \leq \|x\| (-\lambda_{\min}(Q) \|x\| + 2\|\varphi(x)\| \cdot \|P\|)$
 $\text{Όμως } \|\varphi(x)\| \leq L \|x\|, \text{ οπότε } \dot{V}(x) \leq \|x\|^2 (-\lambda_{\min}(Q) + 2L \|P\|)$
 $\cdot \text{Για ολική ασυμπτωτική ευσταθεία θέλουμε } \dot{V}(x) < 0 \text{ για } x \neq 0, \text{ δηλ. } -\lambda_{\min}(Q) + 2L \|P\| < 0$

$$\Leftrightarrow L < \frac{\lambda_{\min}(Q)}{2\|P\|}, \text{ αρα } L = \frac{\lambda_{\min}(Q)}{2\|P\|}$$

Θέμα 2 (5 μονάδες). Δίνεται το σύστημα:
 $\dot{x} = Ax + \varphi(x)$
 Για το οποίο γνωρίζουμε ότι
 $A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -\frac{1}{2} & -\frac{3}{2} \end{bmatrix}, |\varphi(x)| \leq k|x|, \forall x \in \mathbb{R}^2.$
 Να βρεθεί ένα $\bar{k} > 0$ τέτοιο ώστε για κάθε $\bar{k} > k > 0$ το $x^* = 0$ να είναι ολικά ασυμπτωτικά ευσταθές σημείο ισορροπίας.